

Ferencváros

Ferencváros Önkormányzatának kétheti lapja

Beszélni tanulni kell

Harmadik alkalommal rendezik meg hazánkban a Logopédia Európai Napját március 6-án. Az emléknep alkalmat ad arra, hogy szélesebb körben ismertté váljon a szakterület, ami abban segít, hogy a beszéd, amely az ember sajátja, fejleszthető legyen. A kerületben élő klinikai logopédus, beszédtanár, Varga Sarolta szakterülete az afáziás betegek kezelése. Pácienseinek a stroke (agyi katasztrófa) miatt sérült a beszédük.

– Hallottam egyszer József Attila egykori szerelmét, Illyés Gyuláné Kozmutza Flórát, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola főigazgatóját arról beszélni, hogy süket-vak gyerekekkel dolgozik. Ennek hatására jelentkeztem a főiskolára – mesélte lapunknak Varga Sarolta, aki több mint harminc éve kezel afáziás betegeket.

– Ahány páciens, annyiféle eset. Egyes betegeknél a teljes beszédképtelenség áll fenn, másoknál a motoros funkciók és a beszéd értése is sérül. Az amnesztikus afáziásoknak szómeztalálási nehézségeik vannak. Utóbbi esetben a passzív szókinccs aktiválása az elsődleges feladat. A terápia megkezdése előtt felmérem a páciens állapotát. Ha sérült a beszédértés is, a kezeléskor erre kell fektetni a hangsúlyt. Emellett párhuzamosan fejlesztjük a beszédmotorikumot és kondicionáljuk az amnesztikus területet, hogy az érintett minél több szót tudjon előhívni. A terápia ezen szakaszában a beteg még nem képes a spontán beszédre, ekkor még az úgynevezett automatikus sorokat hívjuk elő, mint például a számok vagy a hét napjai – mondta el.

– Az amnesztikus afáziások számára a legnagyobb nehézséget a konkrét kérdésre konkrét válasz adása jelenti. Ezeket szómeztalálási nehézségeknak hívjuk – világít rá a szakember, aki úgy tapasztalta, hogy az iskolában tanult memoriterekkel jó eredményeket lehet elérni a gyógyításban: a „Talpra magyar...” sort például bárki automatikusan be tudja fejezni. A memoriterek segíthetnek beindítani az automatizmust, valamint a beszédmotorikumot is kondicionálják.

A beszédhibák kezelésére érdemes odafigyelni akár még felnőttkorban is: ha valaki hadar, dadog vagy pösze, jelentős hátrányt szenvedhet a jó kommunikációs képességgel megáldott emberekkel szemben. Egy logopédus azonban tud segíteni. Varga Sarolta rádiós műsorvezetőkkkel is dolgozott. Mint mondja, a beszéd technikáját, a hangsúlyozás szabályait meg lehet tanulni.

– A beszéd azonban, ami gondolataink kifejezésének eszköze, sajnos mégsem kap kellő figyelmet. Az iskolába kerülő gyerekekkel szembeni elvárás a tiszta artikuláció. Az viszont nem szempont, hogy el tudja-e mondani a gondolatait, hogy képes-e visszaadni a hallott vagy elolvasott szöveget. Ennek következménye, hogy nem tanulnak meg igazán beszélni. Többet kellene szóban feleltetni és otthon beszélgetni a gyerekekkel – tanácsolja Varga Sarolta.

(VB)

Ferencváros 2014. március 3.